

EMLÉKEZTETŐ

a Villamosenergia-ipari Alágazati Párbeszéd Bizottság 2009. november 3.-i üléséről

Helyszín: ELMŰ Rt. (1132 Budapest, Váci út 72-74.) II. emelet 2. sz. tárgyaló

Időpont: 2009. november 3. 14:00 óra

Jelen vannak: a mellékelt jelenléti ív szerint

Munkáltatói oldal szóvivője: dr. Janka Mária

Munkavállalói oldal szóvivője: Gál Rezső

Jóváhagyott napirend:

- Eljárási szabályok villamosenergia-ipari sztrájk esetén, az elégséges szolgáltatás problémaköre
- Villamosenergia-ipari Bér- és Szociális megállapodás tartalma (VKSZ IV. 2.2.1 pont)
- Ágazati bértarifa rendszer – javaslat
- Egyebek
 - Az alkalmazotti tarifa folyamatban lévő kérdéseinek áttekintése
 - ÁPB-k működésének törvényi szabályozása

1) Eljárási szabályok villamosenergia-ipari sztrájk esetén, az elégséges szolgáltatás problémaköre

Gál Rezső

A munkáltatói oldaltól korábban két típusú dokumentumot kaptak a sztrájkszabályzatot illetően: (A két dokumentum szerves egységet képez.)

1. eljárás típusú szabályozás
2. elégséges szolgáltatás kérdése.

A munkavállalói oldal írásban megküldött javaslatával kapcsolatban elmondta:

- Az *eljárási szabályok* tekintetében alapvetően elfogadták a munkáltatói oldal javaslatát, és azt a javaslat logikája alapján pontosították.
- Az *elégséges szolgáltatásokra* vonatkozóan új szerkesztésű anyag készült, az elmúlt időszak tapasztalatai alapján egy pragmatikusabb megközelítésre tettek javaslatot.

Korábban két kérdésben kértek a munkaadói oldaltól információt. Az egyik: az elégséges szolgáltatások kapcsán az mely társaságokra vonatkozik. Válaszként a munkáltatói oldal átadta „Az elégséges szolgáltatások biztosításának követelményei a villamosenergia piacon” című anyagot. A tájékoztatást a munkavállalói oldal tudomásul veszi, és elfogadja.

Megjegyzi: E témakörben az állampolgári jogok országgyűlési biztosa is készített egy jelentést, melyben szerepelt a villamosenergia-ipar. A jelentéshez mind a munkáltatói, mind a munkavállalói oldaltól is kértek anyagot, és azt fel is használták a jelentésben. A munkavállalói oldal ezt a munkát fontosnak tartja.

Véleményük szerint a két dokumentumot ki kellene egészíteni egy harmadikkal (erre írásban javaslatot is tettek): a 2. sz. mellékletben fel kellene sorolni a gazdasági társaságokat (akikre az elégséges szolgáltatás biztosításának kötelezettsége fennáll).

Dr. Janka Mária

A munkáltatói oldal a múlt héten kapta meg az anyagot. Véleményük szerint a javaslat tartalmi módosítást is jelent, ezért egységes véleményt kell kialakítani; erre ilyen rövid idő alatt nem volt lehetőség. Készek arra, hogy a VÁPB következő ülésén erről tárgyaljanak, és az eljárási szabályozási rendszer vitáját a két oldal lezárja. Úgy gondolják azonban, hogy a sztrájkszabályzat az elégséges szolgáltatások jogi szabályozása nélkül nem sokat ér. Az elégséges szolgáltatás kérdéséről - a korábbi álláspontjuktól eltérő módon – addig nem tudnak tárgyalni, amíg az eljáró hatóság részéről más vélemény nem alakul ki. Álláspontjukat úgy alakították ki, hogy ismerik a MEH álláspontját. Ha az változik (vagy jogszabályi változás történik), a munkáltatói oldal is módosítja álláspontját. Úgy gondolják, hogy első körben nem feltétlenül először a két oldalnak kellene egyeztetni az elégséges szolgáltatásokról.

Gál Rezső

A munkavállalói oldal korábban kezdeményezte, hogy a mai ülésen vegyen részt a szakminisztérium és a MEH képviselője is.

A minisztériumi egyeztetésről készült egy háromoldalú jegyzőkönyv, melyet a szakállamtitkár úr írt alá, és a munkáltatói oldal is ellenjegyezte. A jegyzőkönyv 3. pontja arról szól, hogy az elégséges szolgáltatásról a felek hogyan tárgyaljanak. Felvetették: külön folytassanak egyeztetést a minisztériummal és a MEH-el, és a szakállamtitkár úr is vegyen részt a megbeszélésen. A szakállamtitkár elfogadta a tárgyalási javaslatot, de kérte, hogy az a VÁPB szervezeti keretében történjen.

Október 19.-én a munkáltatói oldal azt a választ adta: ne hívjuk ide a szakállamtitkárt, először ezen a fórumon egyeztessünk. A munkavállalói oldal ezt elfogadta (visszaigazolták a minisztérium felé is), és letették javaslatukat. A munkavállalói oldal javasolta, hogy a megállapodást a KHEM, MEH és a MAVIR Zrt. is írja alá.

Ismerik a MEH álláspontját, de úgy gondolják, hogy a MEH álláspontja valószínűleg változni fog, és a szakállamtitkár is kész tárgyalni, vitát folytatni e témában.

Kérdés, hogy - a munkavállalói oldal írásbeli javaslata alapján – a következő fordulóban hívjuk-e meg a KHEM, MEH és a MAVIR képviselőjét?

Dr. Janka Mária

Szakállamtitkár úr javaslatát nem vitatják, de csak a végső szakaszban lehet ez VÁPB kérdés, ha van érdekvita. A szakmai előkészítés nem VÁPB ülés tárgya. A VTMSZ oldaláról ilyen megbeszélésen nem csak a HR, hanem műszaki, jogász szakembereknek is részt kellene venni.

A minisztérium, vagy a MEH kezdeményezésére szívesen részt vesznek a munkában, de ebben a fázisban még nem tudnának együttműködni (a MEH-nél illetve a szakminisztériumnál is szakmai team készíti elő a döntéseket). Nem zárkoznak el a tárgyalásoktól, de nem látják, hogy ezen a fórum-rendszeren keresztül mi lenne a következő lépés.

Gál Rezső

A következő lépést szakállamtitkár úrral kötött jegyzőkönyv tartalmazza. Javasolja: - az OÉT működéséhez hasonlóan - hozzunk létre egy olyan szakmai előkészítő bizottságot, mely a VÁPB keretein belül e témakörben a tárgyalást lefolytatja. Adjunk felkérést a szakbizottságnak arra: a munkát úgy fejezze be, hogy legyen megállapodás.

Ebben a szakbizottságban vegyen részt az Energiahivatal, a szakminisztérium és a MAVIR képviselője is. Ha az elégséges szolgáltatás kérdésében van megállapodás, azt a VÁPB keretein belül megerősítjük, véglegesítjük.

Hangsúlyozta: E témakörben 3 anyagnak kell komplex módon összeállni:

- eljárási szabályok
- elégséges szolgáltatás
- jegyzék azon munkáltatókról, akikre érvényes.

- Elvi döntés szükséges a szakbizottság felállításáról, azon időponttól kezdve a szakbizottság folytatja a munkát az *elégséges szolgáltatás* témakörében.

- Ugyanakkor az *eljárási szabályokról* lehetne egyeztetni a VÁPB keretében. Tudomásul veszik, hogy a munkáltatói oldal időt kér a munkavállalói javaslat tanulmányozásához. A VÁPB következő ülésén ezt napirendre lehetne tűzni.

- A *jegyzékkel* kapcsolatban javasolja, hogy annak elkészítését a munkáltatói oldal vállalja fel.

Szünet

Dr. Janka Mária

- A szakbizottság felállítását támogatják – a munkáltatói oldal képviselőjét Hiezl József látja el.
- A VTMSZ-nek csak a tagvállalatok által érintett tevékenységi körben van információja, nem tudják, hogy az iparágra vonatkozóan hogyan gyűjtik be a vállalatok listáját.

Úgy gondolják, hogy a két munkának párhuzamosan kell haladnia: a szakbizottságnál folyó munka eredménye befolyásolja a listát (azt, hogy mely vállalatok kerülnek ide).

Szünet

Gál Rezső

- Elvben mondják ki, hogy a szakbizottság a VÁPB szakbizottsága
- Vezetése társelnöki rendszerben történjen. A két társelnök: Hiezl József és Gál Rezső.
- A szakbizottság összetétele: a két oldal rendelkezik delegálási joggal. A közös jegyzőkönyv alapján a szakminisztérium, Energiahivatal és a MAVIR képviselőit is vonjuk be.
- Két héten belül véglegesítsék a szakbizottság összetételét, és alakuljon meg.
- Munkamódszer: fel kell kérni, hogy 2 hetente ülésezzen.
- Legyen egy előzetes határidő: kérjék fel a szakbizottságot, hogy 2010. március 1.-ig fejezze be a munkát.
- A szakbizottság adjon folyamatos tájékoztatást a VÁPB részére (a VÁPB üléseken), arról, hogy hol tart a munkában.
- Elfogadva, hogy a VTMSZ csak a működési területén belül tud a gazdasági társaságokkal kapcsolatban álláspontot kialakítani, kérjék fel a szakbizottságot, tárgyaljon a munkamódszerről. 2 fázis legyen: VTMSZ érdekeltségi lista (1 hónapon belül), és egyéb lista.

Fentiekkel kiegészítve a munkáltatói oldal javaslatát elfogadják.

Szünet

Dr. Janka Mária

A szakbizottság tekintetében a társelnöki működést, oldaldelegáltakat elfogadják. Tekintve, hogy külső delegáltakat (MEH, minisztérium, MAVIR) is várnak, realisabb határidőnek tartják, hogy a hónap végéig álljon össze a résztvevők listája. Ha az ülések közben is folyik munka, realisabb, ha a szakbizottság csak havonta ülésezik. A munkáltatói lista függ a

szakbizottság koncepciójától (hogyan kell kezelni az elégséges szolgáltatás kérdését, és hogy az kire vonatkozik.) Túl optimistának tűnik a március 1.-i határidő, tekintve, hogy nem könnyű téma, és az erre fordítható erőforrások megoszlanak.

Gál Rezső

A szakbizottság felállítására a november végi határidő elfogadható. Javasoljuk a szakbizottságnak, hogy legalább havonta ülésezzen, és kérjük fel, hogy lehetőleg márciusig végezze el a munkát. A munkáltatói kör kérdésében részletes szakmai anyagot kaptak a munkáltatói oldaltól; kéri, gondolja át a továbbiakat. A legközelebbi VÁPB ülésen térjenek vissza erre a kérdésre.

2) Villamosenergia-ipari Bér- és Szociális megállapodás tartalma (VKSZ IV. 2.2.1 pont)

Gál Rezső

Két javaslat van: a munkáltatói javaslat és az azt módosító szakszervezeti álláspont

Dr. Janka Mária

Úgy látják, hogy két pontban –a) és f) pont– a két oldal álláspontja között jelentős a különbség.

Indoklás az a) és f) pont munkáltatói ajánlásához:

a) A keresetszínvonal növelésére vonatkozóan a munkáltatói oldal semmilyen megállapodást nem kíván kötni ágazati szinten. (A 2009. évi bértmegállapodásnál már azért kötöttek olyan új típusú megállapodást, hogy a továbbiakban ne legyen tárgya a keresetszínvonal növelés).

A munkavállalói oldal tárgyalási-megegyezési lehetőséget és kötelezettséget szeretne a keresetnövelésre. Ezért: az OÉT által javasolt minimális keresetnövelési lehetőség kötelezővé tételéről tárgyalnának.

Ha ebben nem tudnak megállapodni, az nem lehet akadálya, hogy helyi szinten erről tárgyaljanak. (társasági körben lehessen rendezni).

A munkavállalói oldal továbbra is javasolja, hogy keresetnövelés és az OÉT ajánlás kötelező legyen. Erre a munkáltatói oldal nem tud garanciát adni. De kinyilvánítják a szándékot: az OÉT ajánlást továbbviszik a vállalatokra.

f) A jóléti és szociális juttatásoknál az 1 főre jutó értéknövelés ajánlott mértéke mellett a munkavállalói oldal a reálérték megőrzését is szeretné. Ez bianco garanciavállalást jelentene, tárgyalás nélkül. Ezt nem tudják megtenni, nem lenne felelős munkáltatói magatartás.

A munkáltatói oldal előre lépett legutóbbi javaslatában, de a kompromisszum-készség határához jutottak. Érdekeltek abban, hogy mielőbb (még a 2010. évi bértárgyalások elindulása előtt) kössenek megállapodást a tartalomra vonatkozóan.

Szünet

Gál Rezső

Az a-f pontban továbbra is jelentős a véleménykülönbség, annak ellenére, hogy a munkavállalói oldal - a munkáltatói javaslatot beépítő szándékkal - tette meg javaslatát.

A munkáltatói oldal felvetésére jelzik: az ÁKSZ aláírásánál nem hangzott el, és sehol sem jelent meg az a munkáltatói álláspont (elvárás) illetve az a munkavállalói ígéret, hogy az ajánlott keresetszínvonal növelés mértékét a felek nem fogják vizsgálni.

a) Határozottan kijelentik: érdekeltek abban, hogy az ajánlott keresetszínvonal növelés fennmaradjon. Országos szinten a szociális partnerek ezt az elvet elfogadják, kérdés, miért nem lehet ezt ágazati szinten elfogadni? Fenntartják javaslatukat, és kéri a munkáltatói oldalt, gondolja át a javaslatát.

f) A szociális ellátás reálértékét őrizzük meg - ez minden megállapodásban benne szerepelt. Ettől nem kívánnak eltérni. Kéri a munkáltatói oldalt, jelezze, ha ezt az elvet elveti.

Szünet

Dr. Janka Mária

A munkavállalói oldal felvetésére reagálva elmondta:

A munkáltatói oldal úgy gondolja, hogy az álláspontok nem közeledtek. A munkavállalói oldal „megfejelte” korábbi javaslatát: volt egy ajánlás, és ehhez egy kötelezővé tételre vonatkozó kiegészítést tett. A keresetszínvonal növelést „bebetonozná” egy bizonyos szintre. Nem lenne tárgyalás, kihirdetnék az OÉT ajánlást: ez a bértárgyalások szellemével nem egyeztethető össze.

A munkavállalói oldal arra tett utalást, hogy a KSZ tárgyalásánál nem volt sem igény, sem ígéret arra, hogy a keresetszínvonal növelést nem tárgyalják. A munkáltatói oldal a KSZ tárgyalásoknál ezt az álláspontot határozottan képviselte és hangoztatta.

A munkáltatói oldal szeretné lezárni a 2.2.1 pontot. Ezért kompromisszumos javaslatot tesz:

a) Az OÉT minimális keresetszínvonal növelési ajánlást emeljük be ágazati szinten is - ajánlasként - a bértmegállapodásba.

f) Sok éven keresztül a reálérték megőrzését helyeztük előtérbe. De a világ változik, és más a prioritás. Az OÉT- és a helyi megállapodásokban is elsődleges prioritás: a munkahely megőrzés. A reálérték növelés kárára nagyobb hangsúlyt kap a munkahely megtartás.

Problémát okoz a reálérték értelmezése is, a reálérték fogalma nehezen kezelhető.

Az e és f pont első része (a jóléti és szociális juttatások egy főre jutó értéke) a korábbi rendszerhez képest, egzaktabb, konkrétabb és visszakövethetőbb mutatószám.

Javasolja, hogy a munkavállalói oldal fogadja el.

Gál Rezső

1995-2008 között a keresetnövelésnél kötelező ágazati minimumról megállapodtak meg a szociális partnerek. Nagy a különbség az ajánlott és a kötelező minimum között. A munkavállalói oldal által ajánlott keresetszínvonal növelés korábban a kötelező minimális keresetnövekedés mértéke volt.

Kéri a munkáltatói oldalt: az elhangzott módosított javaslatát írja le, és a következő VÁPB ülésen erre visszatérnek.

A jóléti és szociális juttatásokkal kapcsolatban felveti: hogyan értelmezzük az adórendszer változását?

A változás a munkáltató számára akkor is pozitív, ha átvállalja a munkavállalót érintő többletterhet egy részét.

Tekintsük át - egy közös értékelés keretében - hogy az adórendszer változása hogy érinti a munkáltatót.

Dr. Janka Mária

- Az a) pontra vonatkozó munkáltatói javaslatot leírják.

- Az f) ponttal kapcsolatban jelzi: A munkáltatói oldal azt az álláspontot követi, hogy az adórendszerhez nincs közük. Az adózás az állam és a munkavállalók közötti viszony, ezzel

nem foglalkoznak. A nyertes-vesztes kérdése korábban az OÉT-ben felmerült, de az ágazati megállapodásokban nem tükröződött vissza.

Az adóváltozás munkáltatói hatását ágazati szinten nem kívánják tárgyalni, az nem tárgya az ágazati érdekegyeztetésnek. (Mint ahogy az sem, hogy az SZJA változása mit jelent a munkavállalóknak). Helyileg hogyan kezeli a munkáltató az adóváltozást, az nem ágazati kérdés.

Megjegyzi: A kormányzat az élőmunka terheit a foglalkoztatás megőrzése, növelése érdekében csökkentette. Nem az volt a szándék, hogy ezt az összeget (vagy egy részét) a munkavállalóknak visszafizessék.

Gál Rezső

A villamos-energia ágazat egy súlyos munkahely-vesztést már elszenvedett. A munkahely megőrzés visszamenőlegesen már nem lehet szempont.

A két oldal megállapodott, hogy a munkáltatói oldal egy új javaslatot tesz.

3) Ágazati bértarifa rendszer

Gál Rezső

Szakértői anyagot és konkrét javaslatot készített a munkavállalói oldal, amely a gyakorlathoz közel áll.

Dr. Szilágyi József

Az ágazati bértarifa rendszer kialakításánál az 1992-es MÜM rendeletet tekintették alapnak. A munkakörök mások, de a kötelező statisztika e szerint készül, minden munkakör be van sorolva ebbe a rendszerbe, ezért gondolták, hogy ez megfelelő a tarifátáblázathoz.

Javaslatot tesznek arra, hogy legyen

- egy szakirányú szorzó (ha az adott munkavégzéshez szükséges szakképzettséggel rendelkezik, azt preferálná)
- egy szakmai tapasztalati szorzó (szakmai tapasztalat megszerzését és annak hasznosítását preferálná)

Javasolja: először állapotodjanak meg a struktúrában, és utána az értékekben. Az ágazati minimálbért tekintenek kiindulási alapnak.

Dr. Janka Mária

Úgy gondolják, hogy először a 2.2.1-ről állapotodjanak meg, utána egy későbbi tárgyalás alapja lehet a tarifa-javaslat. Szakmai szinten cseréljék ki az álláspontokat, csak utána tárgyalják VÁPB ülésen.

Gál Rezső

Nem zárkoznak el attól, hogy 2.2.1 pontban történő megállapodás előzze meg a bértarifa kérdést, illetve, hogy szakmai bizottság vizsgálja a bértarifát (amely elvezet a megállapodáshoz).

4) Egyebek

Az alkalmazotti tarifa folyamatban lévő kérdéseinek áttekintése

Gál Rezső

Háromoldalu megbeszélések történtek e tárgyban: a becslést (a házaspárok tekintetében) megküldték.

A munkaanyagot mérlegelni kell, a következő ÁPB ülésen tárgyalják meg.

Az ÁPB-k működésének törvényi szabályozása

Meyer Róbertné

Röviden ismertette az új ÁPB törvény és végrehajtási rendeletről következő feladatokat és határidőket.

A két oldal úgy gondolja, hogy a VKSZ-ben már kinyilvánították szándékukat az ÁPB fenntartására, de természetesen a törvényben előírt lépéseket határidőre meg fogják tenni. Felelős: Várhelyi Géza (VTMSZ) és dr. Szilágyi József (EVDSZ).

A VÁPB ülés következő időpontjáról a munkáltatói oldal egyezett.

Budapest, 2009. november 3.

.....
Gál Rezső
Munkavállalói oldal

.....
Dr. Janka Mária
Munkaadói oldal